

Kursplan examinerande kurs

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-29

Utgåva
1.0

Handläggare
Marcus Ringquist

Godkänd av
Peter Arnevall
cRT

Ersätter
Ny

Gäller från och med
2026-08-26

Kurskod
SMO T02

Termin 2, 20 studiepoäng

Semester 2, 20 credits

Bakgrund

Utbildning i skydd mot olyckor som leder fram till examen i säkerhets- och räddningsarbete är utvecklad i dialog med svensk kommunal räddningstjänst utifrån en gemensam behovsbild. Arbetet inleddes under 2024 med en förstudie. Förstudien bestod av dialoger med räddningschefer utsedda av räddningstjänstrådet och därutöver en enkät till landets alla räddningstjänster. Därefter har Myndigheten för civilt försvar under utvecklingsarbetet fört dialog med kommunal räddningstjänst via referensgrupper. Viktiga ingångsvärden att ta hänsyn till i framtagandet av den nya utbildningen har varit att; utbildningen ska bli tidsmässigt kortare med ett större fokus på räddningstjänstens operativa arbete samt inkludera utveckling av kunskaper inom området höjd beredskap. Den nya utbildningen ersätter befintlig version av Utbildning i skydd mot olyckor.

Behörighet

Behörig att påbörja kursen är den som antagits till Utbildning i skydd mot olyckor 60 studiepoäng.

Förkunskaper

För att få starta termin 2 krävs godkänd nivå på samtliga löpande examinerande aktiviteter av säkerhetskaraktär under termin 1 samt genomförda moment motsvarande utbildningsinnehåll i AFS 2023:13 för rökdykning.

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-29

Syfte

Terminen syftar till att ge deltagarna förutsättningar att utveckla kunskap, färdighet och kompetens inom området skydd mot olyckor för att kunna agera som räddningstjänstpersonal inom svensk kommunal räddningstjänst med fokus på mer komplexa olyckor och händelser över hela hotskalan.

Efter genomgången termin förväntas den studerande ha tillägnat sig kunskap, färdighet och kompetens för att utöver den vanligt förekommande olyckan kunna agera i angiven roll, då olyckor och händelser är mer komplexa.

Efter genomgången termin har den studerande genomgått utbildning inom kemdykning motsvarande AFS 2023:13.

Lärandemål

Efter genomförd kurs förväntas deltagaren kunna

1. **tillämpa** metoder för att hantera potentiellt traumatiska upplevelser som kan uppstå under och efter räddningsinsatser
2. **tillämpa** principer för ergonomiskt riktig arbetsteknik
3. **ge exempel** på vad psykologisk trygghet innebär och vilken effekt det kan ha på grupper
4. **förklara** för yrkesrollen gällande ramverk och förutsättningar för räddningstjänst under höjd beredskap
5. **tillämpa** metod och teknik vid insats med rökdykning i hög riskmiljö
6. **tillämpa** metoder för brandsläckande insatser över hela hotskalan
7. **använda** lämplig och säker metod och teknik vid räddningsinsats kopplat till trafikolycka i komplex miljö
8. **använda** lämplig och säker metod och teknik vid olika typer av räddningsarbete vid komplexa insatser samt över hela hotskalan
9. **tillämpa** metoder för att möta samhällsstörningar över hela hotskalan
10. **tillämpa** aktuell metod för systematiskt akut omhändertagande över hela hotskalan
11. **hantera** farliga ämnens egenskaper och risker
12. **tillämpa** skadebegränsande åtgärder vid olycka med farliga ämnen för att förhindra eller mildra fortsatta skador på liv, egendom och miljö
13. **tillämpa** lämplig och säker metod och teknik vid räddningsinsats kopplat till naturolyckor

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-29

Innehåll

Under kursen behandlas huvudsakligen följande innehåll:

Övergripande yrkesrollen

Metoder för bemötande, lagar och föreskrifter, egna stressreaktioner, individens reselliens, arbetsteknik, kost- och träningsplan, simning, grupputveckling, mänsklig kommunikation, räddningstjänst under höjd beredskap och folkrättsliga regler.

Brand

Roller inom rök- och kemdykning AFS 2023:13, sektorsindelning, brandgasventilation, byggnadskonstruktion, metoder för livräddning, lämpliga åtgärder, släckmetoder vid komplexa bränder under höjd beredskap och krig, brandvattenförsörjning och då även under särskilda förhållanden, riskbedömning samt personlig skyddsutrustning.

Räddning

Materiel och metoder för losstagnung, roller i organisationen, samverkande organisationers roller och ansvar, risker och åtgärder, tunga fordonskonstruktioner, olik drivmedel, metoder för förberedelse för samhällsstörningar över hela hotskalan, explosiva hot, pågående dödligt våld, sök och räddning i raserade byggnader, vattenlivräddning, samhällets påverkan av extremväder och naturolyckor, förhindra och begränsa skador vid ras och skred samt vid översvämning, metoder vid släckning av brand i skog och mark.

Akut omhändertagande

Inventering och prioritering av skadade vid stora olyckor och katastrofer samt över hela hotskalan, omhändertagande av typskador vid masskadehändelser samt risker vid akut omhändertagande i samband med väpnat angrepp. Taktiskt akut omhändertagande i hotfull miljö.

Farliga ämnen

Uppmärkning, beslutsstöd, egenskaper och risker, skadebegränsande åtgärder, metoder och tekniker, läsa olyckan, kemskyddsdräkt,

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-29

explosimeter, intensimeter/dosimeter, livräddande personsanering, personsanering och egensanering, zonindelning och bemanning.

Pedagogik och metodik

Terminen utgår från en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Terminens pedagogik, metodik och gestaltning strävar efter att vara exemplifierande och förebildlig avseende människors olikheter, etnisk mångfald och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Terminen genomförs med fokus på lärande i samarbete med andra genom bl.a. föreläsningar, diskussioner, scenarioövningar, seminarier, fältövningar samt interaktivt via lärplattform.

Terminen ställer höga krav på deltagarens självständighet och engagemang i det egna lärandet. Tonvikt läggs på egenträning.

Den studerande får under terminen möjlighet att utveckla färdigheter genom framför allt momentträning.

Upplägg och omfattning

Terminen omfattar 20 studieveckor, i huvudsak platsförlagd tid.

För att säkerställa information och lärande har kursdeltagaren tillgång till en digital lärplattform. Där tillhandhålls all relevant lärandematerial. Via plattformen sker utbyte av information och interaktion.

Terminens upplägg bygger på att den studerande är närvarande och aktiv under kursens samtliga delar.

Kunskaps- och erfarenhetsdiskussioner är viktiga inslag där den studerande förväntas ta eget ansvar för lärande både individuellt och i grupp.

Den studerande får under kursen möjlighet att utveckla färdigheter genom framför allt momentträning.

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-29

Läromedel

För utbildning som leder fram till examen i räddnings- och säkerhetsarbete tillhandahålls samtlig kurs- och referenslitteratur via angiven lärplattform.

Examination och betygssättning

Examinationer genomförs i slutet av terminen genom att pröva om den studerande har uppnått kursplanens lärandemål. Examinationer genomförs för teoretiska delar genom en terminstentamen och för praktiska delar genom terminsexaminationer, dels för moment och dels genom insatser/scenarier.

Examinationer sker på lika sätt oavsett utbildningsort. Examinationer inriktas för att särskilt beakta kraven på integrerade kunskaper och utbildningens lärandemål vad avser förberedelser för yrkesutövning. Vid terminsexaminationer används stickprov som metod. Frågor och övningar slumpas på individnivå för den studerande.

För studerande som inte blivit godkänd vid ordinarie examinationstillfälle ska förnyad prövning anordnas i nära anslutning till ordinarie examinationstillfälle dock senast inom 8 veckor, om inte särskilda skäl föreligger. Möjlighet till omtentamen ges vid två tillfällen, såvida inte särskilda skäl föreligger och därefter vid nästa ordinarie kurstillfälle.

För terminen ges betyget Godkänt eller Icke Godkänt.